

פ:

תרגמה אבי במחיקתא. מה שהקשה בקונטרס לפי תשובת הגאונים נראה דלחלו פירכא היא דכי אס התנה עמו להוליך גדול או אבנים והולין קוצין או נזאה ה"ג דאס יוסף יהא חייב^א: **סתם ספינה בת תלתין בורין.** משמע דמוסת אחד משלשים

ואס כן מדתנא סאה לגמל משמע דמשא גמל כור וק' לריצ"ס דכפ' מי שהשחין (שבת ד' קנה): אמר רב ירמיה מדפתי לדידי חזי לי ההוא טייעא דלובלה כורא ואטענה כורא כן אללא ספינה שיהא משונה וי"ל כדפ"ה התם דאטענה כורא למונות אותו הדרך לנד שאר המשאוי וכן נראה דאין קצרה שיוכל להאכיל לגמל אפילו ע"י אביסה כדי משאו

דפסע אחת: נימא תנן סתמא דלא ספינה. מדמי ליה אומן לשוכר דכי היכי דאומן הוי שומר שכר^ב אע"פ שאינו נוטל שכר על השמירה אללא שכר טורמו ה"ג שוכר הוי כשומר שכר אף על פי שאינו נוטל שכר שמירה אללא כיון שנהנה ממנה^ג בשכר שנותן: **דקא יהיב** ויהיב^ד ויהיב^ה (בבבא בתרא ה"ז ע"ה) שומר שכר. והוא מצי לאקשוי מי לא עסקין דלא

יהיב טפי פורתא אללא בללו הכי פריך ליה שפיר: **דקא תפיס** ויהיב^ו אגרייה הוי שומר שכר. וא"ת הא דתנן צמתי^ז הלוהו לו המשכון שומר שכר ודחיק לאשכוחי טעמא בגמ' דהוי שומר שכר כדשמואל או כרז יוסף לימא טעמא דבההיא הנאה דתפיס ליה אמוניה הוי שומר שכר וי"ל דהתם לא איתני מלוה מדי דאין מלוה צמה שהלוה ממה שלא היה מלוה ולא היה לו משכון^ח וא"ת שוכר נמי צההיה הנאה דתפיס ליה אשכרו שנתן ליהו שומר שכר וי"ל דאומן דחייב הוי שומר שכר צמתי אגרייה לפי שרוב אומנים עושין מלאכה צמית בעל הבית ואינם מוספים כלום בשכר זה שעושה צמיתו ומפוס כללי הנהה הרבה^ט אללא שוכר אין לו הנאה שכל שוכרים תפוסים בדבר ששכרו דאין יכולין לעשות מלאכה אס לא שיהא צרואת:

כז א מיי פ"ד מהלכות שכירות הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **בח** ז מיי שם הלכה ז סמנ שם טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **בב** ז מיי שם הלכה ז סמנ שם טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **ע** ד מיי שם הלכה ז סמנ שם טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עא** ה ז מיי שם פ"י הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עב** ז מיי שם הלכה ז סמנ שם טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עג** ח מיי שם פ"ב הלכה ז סמנ שם טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עד** ט מיי שם פ"י הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עה** י מיי פ"ב מהלכות מלוה וזה הלכה ח סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עו** כ מיי פ"א מהלכות שכירות הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עז** ל מיי פ"ב מהלכות שאלה ופקדון הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עח** מ ז מיי שם הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עט** נ מיי שם הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז: **עף** ס מיי שם הלכה ז סמנ עשין פט טו"ע ח"מ סי' טז ספין ז:

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

שש עשרה. תוספת סאה להשוותן למשאוי החטין: **חייב צביל הנפח:** הא ששס קצין פטור. כדרכא: **במחיקתא.** חייב שמעתי שעורין שהתלעו וכן (ב) צפי תשובת הגאונים אללא לדידי קשיא לי מה לי התלעו ומה לי לא התלעו והרי ש כאן נפח של לתן ושלשת קצין וקמי פטור ולא ציי נפח כמשאוי דהא לאו (ג) התלעו נמי שעורין קלים הם ומייבי להו אציי משום ניפחא. ונראה לי שמשא חמור לתן ומדידתן טפופות ט"ו סאין ולא מחוקות ומוקי לה אציי בט"ו מחוקות שהמק פחות ג' קצין ואין כאן אללא תוספת נפח שלש קצין של א לתן טפופות. טפופות לא מחוק ולא גדוש. מחוקות ריש"ש: **קצ לפסא.** קצ הוא תוספת ללדס הנושא צבתק וחייב המוסף קצולו. מכלן אתה למד שמשא אדס צינוי שלשים קצ שהי חמש סאין דתנן תוספת חמור שלשה קצין שהן חצי סאה ומשאו לתן ט"ו סאין אללא תוספת אחד משלש צבתק הוי ואשמורין דאס הוסף עליו קצ חייב. לקמן פריך

(א) (שבת נב: וז"ל), (ב) לקמן ט"ז מה: (ג) שבעות מט: (ד) נס זה שם, (ה) לקמן זח: (ו) [בארי] הגריסא, דהא כ"ל אהתלעין, (ז) [בארי] הגריסא, על לתן. ובצ"ל ריש"ש, ונראה שפ"ז ל"ג טפופות הראשון ובאמת ליחא בדפ"ר, ונוסף ע"פ הרש"ל, (ח) ר"מ, (ט) לקמן בבבא, (טו) [ג"ל] גביה משאל יעביד, (י) ופוסקס ל, (כ) ר"מ, (ל) לקמן בבבא,

גהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה במחיקתא וכו' וכן פירש בתשובת הגאונים:

גליון הש"ם

ריש"י ד"ה קב לבתא וכו' לקבא פירי. ע"י משנת הרי"ש הלוי ח"מ סי' כ:

לעיו רש"י

ריש"י [דריש"ש]. חלקות. בלתי גורשות.

רבינו הגנאל

הא שפע להבאי לתן חטין ויהיבא חמשה (ח) סאין שנתקיים (טור ז) (פטר). ותי נפחא קשה כמ' שאין אמו פטור. ושאני, שש עשרה מחוקות שיהו גרושות לתן. וה"ל [כרבא] דבעין חיילא כתיקלא, ניפחא [ח] ואי תוספת, [תנ] רבנן, אם הוסף קב לבתא. ארבי לעריבה. כור לבורי, שהוא עשר אפות לספינה. שלשה כורין שן שלשים איפה לבורי גדולה. שמי מיי מהאי מתנינא אם יאמר אדם לחברו ספינה אני מוכר לך, חייב לתת לון ספינה שתת קבין. ותני אם הוסף לו שלשת קבין חייב, נמצאו תשעים קבין [ב] לתן, שלשת קבין [ג] לתן שהוא תשעים, יבאו חלק אחר משלשים חלקין בלתן, למרנו מזה שכל משאוי חלקים חלקין משלושים חלקים שבו חייב. וכיון שפירשה תוספת [ה] ספינה כור, למרנו שהיא שלשים כור. והקשינו קב לבתא כלומר אם הוסף לו ע"י משאוי ושיביר חייב. אמאי חייב, כיון [שהוא] בן דעת והרגיש בצמצום שאינו יכול לעמוד בו ישליכנו. ושנינו כגון ששברו לאלתו ולא הספיק להשליכו. רבא אמר אפעל פי סילא חבסו מיד חייב. שהשכר ליה ליה. ורב אשי אמ' לו הרגיש שהוסף לו אלא שהאחרות תנישן כח. וה"ל כרב אשי הדוא

הוא חייב ונראה שפ"ז ל"ג טפופות הראשון ובאמת ליחא בדפ"ר, ונוסף ע"פ הרש"ל, (ח) ר"מ, (ט) לקמן בבבא, (טו) [ג"ל] גביה משאל יעביד, (י) ופוסקס ל, (כ) ר"מ, (ל) לקמן בבבא, חייב צביל הנפח: הא ששס קצין פטור. כדרכא: במחיקתא. חייב שמעתי שעורין שהתלעו וכן (ב) צפי תשובת הגאונים אללא לדידי קשיא לי מה לי התלעו ומה לי לא התלעו והרי ש כאן נפח של לתן ושלשת קצין וקמי פטור ולא ציי נפח כמשאוי דהא לאו (ג) התלעו נמי שעורין קלים הם ומייבי להו אציי משום ניפחא. ונראה לי שמשא חמור לתן ומדידתן טפופות ט"ו סאין ולא מחוקות ומוקי לה אציי בט"ו מחוקות שהמק פחות ג' קצין ואין כאן אללא תוספת נפח שלש קצין של לתן טפופות. טפופות לא מחוק ולא גדוש. מחוקות ריש"ש: קצ לפסא. קצ הוא תוספת ללדס הנושא צבתק וחייב המוסף קצולו. מכלן אתה למד שמשא אדס צינוי שלשים קצ שהי חמש סאין דתנן תוספת חמור שלשה קצין שהן חצי סאה ומשאו לתן ט"ו סאין אללא תוספת אחד משלש צבתק הוי ואשמורין דאס הוסף עליו קצ חייב. לקמן פריך והרי הוא צן דעת אי לא מצי ציה לשדיה ארעא: **אדריב לעריבה.** לתן הוי תוספת למשאוי ספינה קטנה: **כור.** הוי תוספת לספינה צינויות: **צבילנוטל**. לא הספיק לפרק המשא מעל כספו עד שרצן תחת משאו: **צס סלחין כורין.** צריכה שמהא^א [גדולה ותהא] צכך הולכת על פני המים דהא תוספת אחד מלי הוא ומדקתמי כור לקפינה ש"מ ספינה צת שלשים: ה"ג א"ר **פפא ש"מ ספס ספינה וכו' למאי ג"מ למקח וממכר: ברתני** כל האומנין. קבלנין המקבלין עליהן לעשות המלאכה צבתיס: **שומרי שכר** להמציב צבתיס והצדקה ועטמא מפרש צגמרא: **ונוטן שאמרו טול אס שלך.** שכר גמרותיה ומשתולאטו דבא מעות שאינו מעכבו לתפוסק על שכרי הרי הוא מעמה ש"ח. פלוס. מעות על המשכון: **שומר שכר.** מלוה: **הלוהו מעות שומר חנם.** דליה ליה לר' יהודה שכר מלוה לענין דינא: **הלוהו פירות שומר שכר.** דדרך פירות להקריב: **מוסר אדס להשקיה.** לאחריס: **משכנו על עני.** שצדו: **ליוס פוסק עליו.** שכל: **והולך.** ממד פוחת מן החוב. וצגמרא^ב מפרש בצדקה משכון קאמר: **גמ' שוכר.** צהמה: **כילד משלס.** דשומר חנם ושומר שכר ושאל כתיבי שוכר לא כתיבי ומהו דין חיובו לענין שוכר וצדקה ומהו שכר שנתן שכר פעולתו ש"ש הוא דאי לא יהיב שוכר על שמירתו. ואומן דמי לשוכר שלהנאת שכר אומנותו היה אללא אללא שכר שפועלה: **דקא יהיב ליה טפי פורתא.** שאי אפשר למצמס שכר קבלנות לשכר דמי פעולה שלא יעול יותר: **מי לא עסקין דקא משוי ליה.** אשו וצייני (לעיל ד' נב). ושוי לכרסין: **ואיציעיס אימא.** אי נמי דמי אומן לשוכר קא מיתוקמא מתני' כרבי מאיר כדמחליף וכו'. ומהדר לאוקמא כר' מאיר משום דסתם משנה ר"מ: **סנן התם.** לקמן בפרק השואל (ד' נה): אמר לו השואל שלח אותה לי ציד עדדן או שלוחן: **ושלחה ומה.** כדרכה צדדן קודם שתיכנס לציתו: **חייב צאונסים** שמשעה שמשרה לשלוחו צמנות השואל נמציב השואל צאונסיה. ואס לא אמר לו שלח אללא המשאלי שלחה לו כשאמר לו זה השאליני פרתך אמר לו הן ועמד ושלחה ומתה צדדן פטור: **וכן צעשה שמחזירה.** אס מסרה השואל ליד השליח להשיבה לצעלה ולא אמר המשאלי שלחה לי ציד פלוני ומתה חייב דלא קמה צרעותיה דמשאלי: **לא שנו.** שהשואל חייב זה עד שתצא ליד המשאלי: **אלא שהחזירה צדדן ימי שאיננה.** שא"ל השאליני עד זמן פלוני והחזירה צדדן הזמן דהתם אכתי לא כליא שאלה עד דאתיא ליד צעלים: **אללא נאחר ימי שאיננה פטור.** ואפילו צמיתו של שואל מתה משכלו אימסי איתו שואל עליה: **וכונון שאמרו וכו'.** טעמא דגלי דעתיה שאינו חפץ להיות עוד שומר עליה: הא

בריא. מתני'. כל האומנין שומרי שכר וכו'. לימא מתניין דלא כר' מאיר וכו'. ואסיקנא [אפי' לו] [תנא] ר' מאיר, בההיא הנאה דתפיס לה אגרייה ולא צריך להודירי בתריה, ויהי עול שומר שכר. רבה בר אבון[?] וחי.

(ט) צ"ל ששה עשר. (ז) בגמלא לפניו 'חייב', ועיין חזקוני רמב"ן.

פא א ב מיי פ"ד מהל'
שכירות הלכה ג סמג עין
פ"ט:
ג פו ד מיי פ"ב שם
ה הלכה ח סמג שם
טו ט"ו ע"פ ח"מ פ"י רלא ספיף
ז:

פו ה מיי פ"ב מהלסת
מין מנן הלכה י"ד
וענין עשהו ומת"מ ופ"ו
שם הלכה ה סמג עין פח
טו ט"ו ע"פ ח"מ פ"י שם ספיף
ה יענין הב"ה וכו' שג
ספיף א וכו' רלא ספיף ג:
פח ז טו ט"ו ע"פ ח"מ פ"י
ספיף ז הב"ה י:

פז ד מיי פ"י מהלסת
שכירות הלכה א ועי'
בהשגות ומנדר עשהו
סמג עין פ"ט טו ט"ו ע"פ ח"מ
פ"ט ע"פ ספיף ז:

לעוי רש"י
ק"ץ ק"ן ט"ו. מעיל.

מוסף רש"י
מה לי לשקר במקום
עדים. דאן סתדי דלל
שעתא איכא מילא (כתובות
כז: ובבבבבב). ישבע
ויטול משותף. ישבע
שאלא ויטול את חובו
(שבועות מז:).

מוסף תוספות
א. בשביעיה. מיטבא.
ב. ולא מינינו בשום מקום
דפליגי ר' אליעזר בריו זה.
ג. ואין סבא לחלק
בין המלוה ליהלוהו.
ד. מוס גיטין לו. ד"ה שאל.
ה. שלא יושבע מוס'
קדושין מ: ד"ה משכן.
ו. של אחיק. בירך.
ז. ורדשוין בספרו (פ"י ראה)
ח. אה אחיק שמשט דין.
ט. מוס קדושין מ: ד"ה משכן.
י. יותר משום היה תוס'
קדושין אחר ותלמודא
דמפרש טעמא בניטין
משום דקני ליה כרי' בתוך.
יא. מוס' קדושין מ: ד"ה משכן.
יב. בשעת הלוואה. מוס' פסחים
לא: ד"ה דניני. יג. וענין
חמץ וכו' לכתוב בלא
ימצא וכו' דחשבון ליה
מצוה. מוס' פסחים לא: ד"ה
דכרני. יד. ברי ישראל. מוס'
ניטין לו. ד"ה שאל.

דבריו הכל אבד המשכון אבדו מעותיו. פירוט לכן מודה רבי אליעזר משום דהוי שלא בשעת הלואתו וקני משכון ושטר דנקט לאו דוקא אללא לומר דאיידי שלא בשעת הלואתו דכיון שעשה שטר מסתמא לא לקח משכון בשעת הלואה עד אחרי כן אבל רישא דפליגי היינו בשעת הלואה ולמלא

דמוקי לה דפליגי דכרבי יחזק היה סבור דרבי יחזק איירי אף בשעת הלואה ורבי אליעזר פליגי עליה דהא אללא בסופא דאיירי שלא בשעת הלואה מודה דקני דעיקר קרא דולך תהיה דקנה איירי שלא בשעת הלואה ועל פ"ה דפי' שלהי שזעמא דייניס (שזעמא ד' מ'. ועס ד"ה מהל' דמשום שטר מודה ר' אליעזר בסופא דכיון דיש שטר לשם משכון קבל ולא לזכרון דכרבי זעמלמא כמו דביש'א תימא דאי דביש'א לא נקט משכון אללא לזכרון דכרבי זעמלמא משום דליכא שטרא א"כ אמאי לא יהיה משמט? אפילו זה המשכון כנגד מעותיו דמשמע דכרבי דהוי (לעיל מנ). דהיכא דלא נקט אללא לזכרון דכרבי זעמלמא דמשמט והתם משמע דלס זה משכון כנגד מעותיו לבי' אינו משמט? ועוד אמאי קאמר ר' מנמינן מחזורא דלא כרבי אליעזר לוקמה בשטר דמודה ר' אליעזר אללא ש"מ דאף ר' אליעזר אינו מודה אללא שלא בשעת הלואה ומיהו יש לתרץ דהלוהו על המשכון משמע דלא שטר ועוד דאי מתני' מיירי בשטר לא הוה פליגי ר' יהודה דלמרי הלואה מעות שומר חנם דלא יחלוק ארבי אליעזר ורבי עקיבא ובה"ג דרבי יהודה י' גאלון נמי משמע דספיף דהלוהו בשטר איירי שלא בשעת הלואה דמוקי הא דאמר רבי יחזק דכ"ח קונה משכון היינו דוקא שלא בשעת הלואה אללא בשעת הלואה לא קני היינו דוקא אללא אשטרא אללא כלא שטר אפילו בשעת הלואה קני והוה שומר שטר ושללא בשעת הלואה הוה שומר שטר אע"ג דאיכא שטרא דודאי אמשכון סמיך וא"כ ספיף דהלוהו בשטר איירי שלא בשעת הלואה דשבעת הלואה לא איצד מעותיו דאשטר סמיך ומה שר"ל דהיכא דליכא שטר קני אפילו בשעת הלואה לא מתעס דר' יחזק א דקרא לא איירי אללא שלא בשעת הלואה אללא קני ממשמאל וסבדי דהלכה כשמואל ואין הלכה כרבי יוסף:

והא אידי ואידי הלוהו על המשכון קתני. משמע דמלוה חזירו על המשכון משמע בשעת הלואה ומינה דבפרק השולח (גיטין לו). ועס ד"ה שאל) קאמר תנן המלוה את חזירו על המשכון והמוסר שטרותיו לבי' אינו משמט ומפ' התם דהמלוה

על המשכון אינו משמט משום דקני ליה מדר' יחזק והא לא קאמר רבי יחזק אללא שלא בשעת הלואתו ועל המשכון משמע דאפילו בשעת הלואתו אינו משמט? ויש לומר דכיון שלא בשעת הלואה קני ליה לגמרי מדרבי יחזק בשעת הלואה נמי דליכא קנין אללא שעבוד אלס שעבודיה י' ליחשב"ו ולא של אחיק בידך! וכן בפרק כל שעה (פסחים ד' לא: ועס ד"ה דכרבי) גבי ישראל שהלוה לנכרי על חמנו' עובר עליו משום דרבי יחזק כדאמרין התם התם נמי כיון דשללא בשעת הלואה קני אהני שעבודיה בשעת הלואה לנכרי כל ישראל! וכן נכרי שהלוה לנכרי על חמנו' לא קני לא היה נאסר אף בשעת הלואה דלא קני כיון דללא בשעת הלואה היה קני בשעת הלואה נמי היה אלס שעבודיה דנכרי שלא ינטרף לנכרו ואף על גב דהוי דלנכרי וקרינא ביה שלך מ"מ ממשמאל קרא מלא ימצא לא מחייב אללא כשמצוי לו לגמרי וכיון דאלס שעבודיה דנכרי לא חשיב מנאי^ט והכי נמי אמרין בפרק קמא דפסחים (ד' ג. ועס ד"ה יחד) יחד לו בית אין זקוק לנכר אע"ג דחשיב לגמרי כשל ישראל כיון דקבל לחירות מ"מ כיון דיחד לו בית אינו מנאי אללו:

עד דאסא אגניב. כלל פשיעה ומיידינו משום גניבה לשומר שכר: סדינא. של פשטן ואין מים מכזיזין אותו כל כך: סרבלא. גולופקרא שקורין ק"ץ והוא של זמר והרכה מים נבלעין זו ומכזיזין אותו לפיכך פשט הסרבל ומתכזב: סדקינ: שאלה צעניס היה. שזעמא השאלה היה המשאל

במלאכתו של שואל ונשא סרבל שלו על חמורו ומעזיר לו על אמת המים: נמקוס עידי. דאן סתדי שאין אותו הדרך כלל מים: הנה לפניך אינו לא שומר חנם כו'. כיון דלמרי ליה לפניך מיז ונטר לך קא"ל: לימא. הני סתמא תנאי היא: אס הכניס נשטוס. משנה היא בפרק שור שנגח את הפרה (צ"ק ד' מ'). נקדר שהכניס קדירותיו וצדמתן שרו על צבל הצבל או הכניס שרו ונגמו שורו על הצבל הבית או שהכניס פירותיו ואכלתן בהמתו: צעל חזר חייב. צנוק דכי אמר ליה עול עול ונטר לך קאמר ליה וה"ה הנה סתמא צנוק: רבי אומר צנוק אינו חייב. דעול ומיז ונטר לך קאמר ליה וה"ה להנה סתמא צנוק: דכס נטורי היא. שאין אדם מכניס דבר לתוכה אללא להשמר בה דאין טורח בשמירתה: עול דאינער לך קאמר ליה. שאין שמירה קשה עלי: דאי לאומוצי רשותא עמי למישקל מיניה. צתמיה: ישבע. שלא פשע דשומר חנם הוא עליו דאין אדם נוטל משכנו לגויינא אללא להיות צנוט שומרו שלא יוכל לכפור ולעולם שומר חנם הוא עליו שאם אצד יגבה ממקום אחר: אללא הלוח אף זו בשטר והניח לו משכון עליהם דכרבי הלך אצדו מעותיו. דהא משכון ודאי לגויינא שקל לגבות הימנה דסתם שטר יש צו שעבוד קרקעות ויש לו מהיכן לגבות וצנוט הוא וגם לכפור אינו יכול דהא קאי שטרא הלכך לאו לזכרון דכרבי נקטיה: כאן שמשכנו בשעת הלואה. קאמר ר' אליעזר שומר חנם ומתני' כשמשכנו שלא בשעת הלואתו אללא לאחר זמן כשמצענו מעותיו צב"ד ולא שילם ומשכנו על פי בית דין דההוא ודאי לגויינא שקליה: על

התם אלא ובהצרו דלעילוי רשותא קא בעי למשקל מיניה וכו' יהיב ליה רשותא לעילוי תיב ונטר לך קאמר ליה אבל הכא הנה ואנא מנטרנא קאמר ליה דאי סלאק דעתך הנה ותיב ונטר קאמר ליה אי ליתבתה רשותא בעי למשקל מיניה: הלוהו על המשכון שומר שכר: לימא מתניתין דלא כר' אליעזר ה' דנתניא המלוה את חבירו על המשכון ואבד המשכון ישבע ויטול מעותיו דכרבי רבי אליעזר רבי עקיבא אומר ויכול לומר לו כלום הלויחתי אלא על המשכון אבדו מעותיך אבל הלואה אלף זה בשטר והניח לו משכון עליהם ד"ה אבד המשכון אבדו מעותיו אפילו תימא רבי אליעזר ולא קשיא כאן שמשכנו בשעת הלואתו כאן שמשכנו שלא בשעת הלואתו והא אידי ואידי הלוהו

על המשכון אינו משמט משום דקני ליה מדר' יחזק והא לא קאמר רבי יחזק אללא שלא בשעת הלואתו ועל המשכון משמע דאפילו בשעת הלואתו אינו משמט? ויש לומר דכיון שלא בשעת הלואה קני ליה לגמרי מדרבי יחזק בשעת הלואה נמי דליכא קנין אללא שעבוד אלס שעבודיה י' ליחשב"ו ולא של אחיק בידך! וכן בפרק כל שעה (פסחים ד' לא: ועס ד"ה דכרבי) גבי ישראל שהלוה לנכרי על חמנו' עובר עליו משום דרבי יחזק כדאמרין התם התם נמי כיון דשללא בשעת הלואה קני אהני שעבודיה בשעת הלואה לנכרי כל ישראל! וכן נכרי שהלוה לנכרי על חמנו' לא קני לא היה נאסר אף בשעת הלואה דלא קני כיון דללא בשעת הלואה היה קני בשעת הלואה נמי היה אלס שעבודיה דנכרי שלא ינטרף לנכרו ואף על גב דהוי דלנכרי וקרינא ביה שלך מ"מ ממשמאל קרא מלא ימצא לא מחייב אללא כשמצוי לו לגמרי וכיון דאלס שעבודיה דנכרי לא חשיב מנאי^ט והכי נמי אמרין בפרק קמא דפסחים (ד' ג. ועס ד"ה יחד) יחד לו בית אין זקוק לנכר אע"ג דחשיב לגמרי כשל ישראל כיון דקבל לחירות מ"מ כיון דיחד לו בית אינו מנאי אללו:

התם אלא ובהצרו דלעילוי רשותא קא בעי למשקל מיניה וכו' יהיב ליה רשותא לעילוי תיב ונטר לך קאמר ליה אבל הכא הנה ואנא מנטרנא קאמר ליה דאי סלאק דעתך הנה ותיב ונטר קאמר ליה אי ליתבתה רשותא בעי למשקל מיניה: הלוהו על המשכון שומר שכר: לימא מתניתין דלא כר' אליעזר ה' דנתניא המלוה את חבירו על המשכון ואבד המשכון ישבע ויטול מעותיו דכרבי רבי אליעזר רבי עקיבא אומר ויכול לומר לו כלום הלויחתי אלא על המשכון אבדו מעותיך אבל הלואה אלף זה בשטר והניח לו משכון עליהם ד"ה אבד המשכון אבדו מעותיו אפילו תימא רבי אליעזר ולא קשיא כאן שמשכנו בשעת הלואתו כאן שמשכנו שלא בשעת הלואתו והא אידי ואידי הלוהו

על המשכון אינו משמט משום דקני ליה מדר' יחזק והא לא קאמר רבי יחזק אללא שלא בשעת הלואתו ועל המשכון משמע דאפילו בשעת הלואתו אינו משמט? ויש לומר דכיון שלא בשעת הלואה קני ליה לגמרי מדרבי יחזק בשעת הלואה נמי דליכא קנין אללא שעבוד אלס שעבודיה י' ליחשב"ו ולא של אחיק בידך! וכן בפרק כל שעה (פסחים ד' לא: ועס ד"ה דכרבי) גבי ישראל שהלוה לנכרי על חמנו' עובר עליו משום דרבי יחזק כדאמרין התם התם נמי כיון דשללא בשעת הלואה קני אהני שעבודיה בשעת הלואה לנכרי כל ישראל! וכן נכרי שהלוה לנכרי על חמנו' לא קני לא היה נאסר אף בשעת הלואה דלא קני כיון דללא בשעת הלואה היה קני בשעת הלואה נמי היה אלס שעבודיה דנכרי שלא ינטרף לנכרו ואף על גב דהוי דלנכרי וקרינא ביה שלך מ"מ ממשמאל קרא מלא ימצא לא מחייב אללא כשמצוי לו לגמרי וכיון דאלס שעבודיה דנכרי לא חשיב מנאי^ט והכי נמי אמרין בפרק קמא דפסחים (ד' ג. ועס ד"ה יחד) יחד לו בית אין זקוק לנכר אע"ג דחשיב לגמרי כשל ישראל כיון דקבל לחירות מ"מ כיון דיחד לו בית אינו מנאי אללו:

ל) בכתיב נוסף שקליה גוצא לסרבליה וכו' חמורא דהאין וסליה. ט) ממונות מ: כמלות לז, א) ז"ל רבה וכן הוא ברי"ף ועי' בספר מ"מ, ד) קדושין טז: ע"ש, ה) נצרות כה. ו) ז"ל מ: מ: טו: טז: ז) ז"ל מ: טו: טז: ח) בכתיב נוסף, מאז לאו בהא קמפלגי דמ"ס בסתמא קביל עליה נטורותא ומ"ס בסתמא לא מקבל עליה נטורותא מ"מא, ט) שבעות מנ, טו) ז"ל ה"ה, ו) בהלכות שביעיות דף ק"ו, ז) ועי' בהגהות והידושים,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה דכרבי וכו' אמאי קאמר מחזורא מתני' דלא:

הגהות מהר"ב

רנשבונר

א) תוס' ד"ה דכרבי הלך וכו' עד לבסוף דקרא לא איירי אללא שגם שעת הלואה אללא קני משמאל וסבדי דהלכה כשמואל ואין הלכה כרבי יוסף. מן חייב משמאל על גמילות וסבדי ור"ז מנדר יוסף וסבדי דהלכה כרבי יוסף ואין הלכה כשמואל ז"ל דלהיא ספק סבדי ביה"ט פה ע"א כרבי יוסף וכו' מוס' לעיל טע ע"א (בב"ק י"ז ע"ב) שם סבדי דהלכה כרבי יוסף וגם כתבו מוס' שבעות מנ ע"ב שם סבדי ד"ה דאין הלכה כשמואל וכן לעיל טע ע"א ביה"ט שבעה דף ק ע"א דלמא למשמאל גס הא דר' יחזק דמיימי מוס' הלכה כסבדי ד"ה שם סבדי קח ע"ה ט:

רבינו הגאון

המו תרי, חד ארוך ורביב חמורא ומיכסי סדינא, וחד גוצא ומיכסי סרבלא, שקלי גוצא סדינא דחבריה ואיכסי ביה וטספיה מיה לסדיניה, ותיבניה רבא, דלא שאלה בבעלים היא, הבלא דעתא דמריה אותביה לסרבליה אתמרא, וכן הלכה. פ"ה מה לי לשקר בפקוס עידי. כלומר אילו רצה לשקר היה אמי באורחא דניש אולי, שאין מי שמעיד עליו דבאורחא דנור פקוד אולן, וכיון דאמי אין באורחא דנור פקוד אולי וליכא מיה, מהימן. אמי ליה באתרא דאיכא שהדי דאמרי איכא מיה באורחא דנור פקוד לא מבטלין שהדותא במה לי לשקר, וכן הוא מפורש בבבבבב פרק כל פסולי המוקדשין שחטין באטולס (לז). שבו לי ואפי' לו תנח לפני שומר חנם. אמי רב הונא הנח לפניך אינו לא שומר חנם ולא שומר שכר. הנח סתמא איבעיא ולא איפשיט, וכל כי האי גונא לקולא בעדינן ופסורי. לימא כתנאי אם הכניס ברשות בעל החצר חייב, ואיסיקנה עד כאן לא אמר ר' התם אלא דלעילוי

בחקר רשותא בעי, ואפי' ליה כי יחבי לך רשותא לעילוי, לנטוריה לא קבילי עלי, אבל ברשות הרבים הנה ואנא מנטרנא קמי' ליה, דאי לא תימא הכי ברשות הרבים רשותא בעי מיניה. ומני' דשמעת' ללפ' לת"ק דמתני' בין הלוחו מעון בין הלוחו פירות, והיה בין בשע' הלוואה בין בשלא בשעת הלוואה, ונקט עליה משכון שומר שכר הוא עליה, וקיימי לן כוותיה דהא ר' עקיב' קאי כוותיה. ופסור' בין האונסין וחייב בגנבי' ואבידו.

